

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTES
INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA PĀRVALDĪBAS
NOTEIKUMI

Izdoti saskaņā ar Latvijas Lauksaimniecības
universitātes satversmes 5.4. pantu

Noteikumos lietotie termini:

Intelektuālais īpašums – Latvijas Lauksaimniecības universitātei (turpmāk – LLU) piederošs patents, dizainparaugs, preču zīme, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfija, zinātība (*know-how*), piederošas augu šķirnes un ar autortiesībām aizsargāts darbs atbilstoši Autortiesību likumam.

Komerčiālais potenciāls – intelektuālā īpašuma peļņas gūšanas potenciāls.

Darbinieks – fiziska persona, kura atbilstoši Darba likumam ir noslēgusi darba līgumu ar LLU.

Studējošais – LLU studiju programmā imatrikulētā persona.

Trešā persona – fiziska vai juridiska persona, izņemot LLU, tās komercsabiedrības, zinātniskos institūtus u.c., Studējošos un Darbiniekus.

Sadarbības līgums – līgums starp LLU un Trešo personu. Līgums nosaka saistības, precizē vērtību apmaiņas kārtību, nosaka intelektuālā īpašuma (turpmāk – Ī) piederības un izmantošanas jautājumus un apstiprina pilnvarotās personas un termiņus. Sadarbības līgums nosaka konfidencialitātes saistības un intelektuālā īpašuma izpaušanas kārtību. Sadarbības līguma pielikumos detalizē sadarbības formas, Ī sastāvdaļas vai posmus, kā arī līguma slēdzēju atbildību.

Komisija – ar LLU Rektora rīkojumu izveidota intelektuālā īpašuma pārvaldības komisija, kas pieņem lēmumus par reģistrējamā Ī aizsardzību un izmantošanu, pārstāvot LLU intereses.

Mantiskās tiesības – īpašuma tiesības, kas noteiktas Autortiesību un Zinātniskās darbības likumā, un citos normatīvajos aktos.

TEPEK – LLU Zinātnes un projektu attīstības centra Tehnoloģiju un zināšanu pārneses nodaļa.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā LLU tiek veikta zinātniskās darbības rezultātā radītā Ī apzināšana, reģistrēšana un komercializācija.
2. Inovatīvā darbība un Ī komercializācija, līdzās apmācībai un pētniecībai, ir LLU rīcībpolitikas uzdevums. Noteikumu mērķis ir nostiprināt tiesisko bāzi Ī jomā.
3. Noteikumi piemērojami saskaņā ar LLU Ī Pārvaldības politiku.
4. Noteikumi attiecināmi uz LLU Ī un tā pārvaldīšanu, t.sk. izgudrojumu tiesisko aizsardzību (patenti), augu šķirņu aizsardzību (selecionāra tiesību piešķiršanas apliecības), autortiesību aizsardzību un autortiesību mantiskajām tiesībām, dizainparaugu reģistrāciju, kā arī citiem Ī veidiem, darbībām to aizsardzībai, komercializēšanai un inovatīvai darbībai ar tiem.

5. Noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskai personai, kura atrodas līgumattiecībās ar LLU, kā arī juridiskām personām, ar kurām noslēgtajos līgumos ir ietverta atsauce uz IĪ.
6. IĪ pārvaldības noteikumi attiecas uz LLU Darbinieku vai Studējošo radīto IĪ, izmantojot LLU resursus.
7. LLU IĪ pārvaldības komisijas (turpmāk – Komisija) uzdevums ir efektīvi izmantot LLU IĪ. Šī uzdevuma īstenošanai Komisija izvērtē IĪ objektu komerciālo potenciālu, lemj par IĪ objektu reģistrēšanu, izmantošanu un licenču izsniegšanu.
8. Komisijai ir pienākums veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu reģistrējamā IĪ objektu saimniecisku izmantošanu LLU izdevīgākā veidā, realizējot Trešajām personām patentus un licences.
9. Darbiniekam vai Studējošajam ir tiesības pretendēt uz taisnīgu atlīdzību par IĪ objektu radīšanu un to saimnieciskās izmantošanas (komercializācijas) rezultātā gūtajiem ienākumiem.
10. Komisija ir tiesīga LLU vārdā pieņemt lēmumus par IĪ tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tām.
11. Komisijai ir tiesības lemt par jau reģistrētu IĪ turpmāku uzturēšanu, ņemot vērā paredzamo ieguvumu no šā patenta saimnieciskās izmantošanas (komercializācijas).

II. IĪ piederības principi

12. Ja Darbinieks ir radījis IĪ, veicot no Darba līguma ar LLU izrietošus pienākumus, mantiskās tiesības uz šo IĪ pieder LLU.
13. Ja IĪ pilnībā radīts valsts finansēta pētījuma rezultātā, IĪ tiesības pieder LLU, ja līgums par valsts finansējuma piešķiršanu nenosaka citādi.
14. Studējošā studiju procesā radīto reģistrējamo IĪ objektu izvērtē attiecīgās programmas studiju kursa docētājs vai programmas direktors, un, ņemot vērā darba novitāti, kvalitāti un rašanās apstākļus, informē par to Komisiju. Ja darbam ir LLU būtisks komerciālais potenciāls, Komisija pieņem lēmumu par to, vai reģistrācija notiek ar LLU vārdu vai bez tā.
15. Ja Darbinieka radītā reģistrējamā IĪ objekta radīšanā izmantoti LLU pārvaldītie vai ar LLU starpniecību iegūtie finansiālie, materiālie vai personālie resursi, LLU ir mantiskas tiesības uz Darbinieka radīto reģistrējamo IĪ pilnībā vai daļēji. Darbiniekam ir pienākums informēt LLU IĪ Komisiju par šāda darba radīšanu un LLU resursu izmantošanu. Komisija pieņem lēmumu par šī IĪ reģistrāciju.
16. Ja Studējošā vai Darbinieka reģistrējamā IĪ objekts radīts LLU sadarbības līguma ietvaros, izmantojot kādas Trešās personas intelektuālos vai materiālos resursus, IĪ objekta radītājiem ir pienākums par to informēt LLU IĪ Komisiju. Šādā gadījumā tiek noslēgts Sadarbības līgums starp LLU un Trešo personu par tiesībām izmantot radīto IĪ. Sadarbības līguma noteikumi tiek izstrādāti, ņemot vērā LLU un Trešās personas ieguldījumu IĪ radīšanā.
17. Komisijai ir tiesības pieprasīt no Darbinieka vai Studējošā jebkuru informāciju par LLU piederošo viņu radīto IĪ.
18. Par IĪ pārvaldības noteikumu ievērošanu atbild LLU Zinātnes un projektu attīstības centrs.

III. IĪ izpaušanas kārtība un komerciālā potenciāla izvērtēšana

19. LLU IĪ pārvaldības kārtība reglamentē Noteikumu piemērošanu praksē un komercializācijas lēmumu pieņemšanas procedūru. TEPEK sekmē IĪ aizsardzības nostiprināšanu un jaunu sadarbības līgumu noslēgšanu starp LLU un Trešo personu.
20. LLU IĪ komerciālais potenciāls un cita inovatīvā darbība tiek izvērtēta divpakāpju vērtēšanas sistēmā (vērtē TEPEK un Komisija).
21. IĪ Pārvaldības komisijas sēdes notiek pēc TEPEK iniciatīvas. Komisijas lēmumi tiek protokolēti. Komisijas uzdevums ir pārstāvēt LLU intereses un pieņemt lēmumus:
 - 21.1. par jaunradītā IĪ LLU tiesību izmantošanu vai atteikšanos no LLU tiesību izmantošanas;
 - 21.2. par LLU IĪ izmantošanu ārpus LLU.
22. TEPEK veic ikdienas darbu LLU IĪ uzturēšanā, tā komerciālā potenciāla un inovatīvās darbības izvērtēšanā, tajā skaitā:
 - 22.1. izvērtē IĪ;
 - 22.2. sagatavo priekšlikumus Komisijai;
 - 22.3. protokolē Komisijas lēmumus;
 - 22.4. nodrošina Komisijas lēmumu izpildi;
 - 22.5. sagatavo Līgumus;
 - 22.6. seko noslēgto Līgumu izpildei;
 - 22.7. uztur aktīvo datu bāzi par IĪ un nodrošina tās uzturēšanu;
 - 22.8. saskaņā ar Komisijas lēmumu veic citas, ar LLU IĪ saistītas darbības.
23. Darbinieka vai Studējošā potenciāli komercializējamā IĪ reģistrēšanai nepieciešamo informāciju iesniedz TEPEK atbilstoši LLU lietvedībā noteiktajai kārtībai ierobežotas pieejamības informācijas aprītei.
24. TEPEK pēc informācijas precizēšanas sagatavo priekšlikumus Komisijai par IĪ objektu reģistrāciju.
25. Komisija lemj par jaunradītā IĪ komercializēšanu:
 - 25.1. nosaka, kā LLU gatavo komercializēšanai savu IĪ un izmanto to;
 - 25.2. uzdod TEPEK veikt ar LLU IĪ komercializēšanu saistītās darbības.
26. Ja LLU atsakās reģistrēt paziņoto iespējamo, IĪ uz LLU vārda, tad IĪ tiesības pilnā mērā tiek nodotas IĪ radītājam/iem.

IV. IĪ izmantošanas ienākumu sadale

27. No ienākumiem, kas gūti no Darbinieka vai Studējošā radītā IĪ izmantošanas, vispirms tiek segti ar IĪ tiesisko aizsardzību saistītie izdevumi, kas LLU un/vai IĪ radītājam radušies (piemēram, preču zīmes, dizainparauga, patenta reģistrēšanas un uzturēšanas izmaksas).

28. Pēc Noteikumu 27. punktā noteikto izmaksu segšanas, tiek segti ar komercializāciju saistītie izdevumi, atlikusī daļa tiek sadalīta starp IĪ radītāju un LLU saskaņā ar līgumu par IĪ izmantošanu (turpmāk – Līgums).
29. Ienākumi, kas iegūti no LLU IĪ komerciālas izmantošanas, var tikt izmantoti kvalificētu mācībspēku un pētnieku piesaistīšanai, vai tikt novirzīti papildus līdzekļu piesaistīšanai, lai veicinātu turpmāku akadēmisko, zinātnisko darbību un tās rezultātu komerciālas izmantošanas finansēšanu.
30. Ja ieņēmumi no IĪ izmantošanas tiek saņemti vairākos veidos, tad tos summē.
31. Apmaksas kārtība, kopīgi pārvaldot IĪ, tiek noteikta Līgumā.

V. Noslēguma noteikumi

32. Šie noteikumi attiecas uz pētniecības līgumiem, kas noslēgti ar Zinātnes un projektu attīstības centra/TEPEK starpniecību. Ieņēmumu sadalē jāņem vērā LLU darbinieku, struktūrvienību t.sk. TEPEK ieguldījums, kā arī Līgumu nosacījumi. Ieņēmumu sadale jāskata kontekstā ar līdzšinējo LLU praksi pētniecības projektu infrastruktūras atskaitījumiem, atlīdzību par darbu un ekonomisko aktivitāti valstī.
33. Šo noteikumu izpildei IĪ tiek arhivēts. TEPEK ir atbildīgs par IĪ arhivēšanu.
34. Visi jautājumi saistībā ar IĪ risināmi pārrunu ceļā. Lēmumu par tiesvedības uzsākšanu pieņem LLU Rektors.
35. Visas aktivitātes, kas saistītas ar LLU IĪ, uzskatāmas par konfidencialām un informācija par tām – par ierobežotas pieejamības informāciju, izņemot gadījumus, kuros informācijas publiskošana paredzēta normatīvajos dokumentos.